

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

11. II. 1951

mednarodno skakanje
v Št. Janžu v Rožu

LETNIK VI

CELOVEC, V SOBOTO, 27. I. 1951

ŠTEV. 7 (376)

Samo neodvisna politika je politika miru

John Rogge o mednarodnem sodelovanju

Znani ameriški javni delavec John Rogge je imel v New Yorku predavanje, ki ga je priredila vplivna ameriška protestantska organizacija „The Community Church of Boston“. Na tem predavanju je pozval vse tiste, ki obsojajo napadalno politiko ne glede na to, s katere strani prihaja, naj se združijo v močno organizacijo, da bi res učinkovito pripomogli k ohranitvi svetovnega miru in razvoju mednarodnega sodelovanja. Dejal je: Mislim, da je naša naloga, da se hkrati borimo zoper napadalne in reakcionarne elemente v Združenih državah Amerike in zoper velikoruski ekspanzionizem.

Rogge je mnenja, da se politika obeh strani pogosto sklada; vzrok temu je, da v bistvu obe na isti način načenjata vprašanja, ki se tičejo človeštva, in da jima je skupno sovražstvo do ideje sodelovanja med narodi in državami na temelju enakopravnosti. Poudaril je, da so prav zaradi tega na čelu resničnega boja za svetovni mir tiste države, ki so izven blokov in vodijo neodvisno politiko.

„Take države“, je dodal, „kakor sta Jugoslavija in Indija, resnično delajo za mir.“ Zato je Rogge mnenja, da bi tudi mirovno gibanje, ki ga je predlagal, moralo biti v prvi

vrsti neodvisno. Tisti, ki istovetijo napredek z zunanjo politiko Sovjetske zveze, ne samo ne morejo koristiti stvari miru, ampak nasprotno delajo proti miru, ker delajo za nemirosljubne sovjetske ekspanzionistične cilje. Ob koncu je Rogge poudaril, da je treba

razlikovati med komunizmom in sovjetsko ekspanzijo ter je ob tej priložnosti grajal nekatere ameriške liberalne organizacije, ker opuščajo to razlikovanje in s tem koristijo najbolj reakcionarnim elementom pri njihovi protikomunistični gonji.

Politična bitka za Korejo

Medtem ko je na korejskem bojišču nastalo nekakšno neuradno premirje, se v političnih krogih, ki se v Lake Successu trudijo z rešitvijo korejskega vprašanja, dogajajo prav čudne stvari. Prvič v zgodovini Organizacije združenih narodov je namreč večina držav — članic OZN glasovala proti ameriškemu predlogu, ko je ameriški delegat Austin zastopal mnenje, da morajo kolektivno obsoditi LR Kitajsko kot napadalno. Zavrnitev ameriškega predloga je izzvala živahne komentare, hkrati pa pokazala, da ZDA lahko računajo samo na podporo latinsko-ameriških delegacij, Filipinov in Tailandije ter Grčije in Turčije.

Nasprotno pa je na istem zasedanju sklenila večina proti ameriški volji odgoditev pogajanj za 48 ur, da bi imeli čas za priprave novih pogajanj. Ko so se spet sestali, je 12 azijskih držav in držav Srednjega vzhoda predložilo političnemu odboru OZN resolucijo, v kateri zahtevajo od Združenih narodov, da odobre sklicanje konference sedmih držav, to se pravi petih velikih sil, vstevši LR Kitajsko, ter Indije in Egipta. Na tej

konferenci naj bi reševali korejsko vprašanje in druga vprašanja Daljnega vzhoda. Prav tako naj bi ZN zahtevali od pekinške vlade nadaljnja pojasnila o svojih protipredlogih za ustavitev vojne v Koreji.

Predlog 12 držav po zadnjih poročilih sicer še ni dosegel zaželjenega uspeha, obstaja pa še vedno upanje na mirno rešitev korejskega spora, ker so posebno angleški politični krogi mnenja, da so vrata za pogajanja odprta. Tudi ministrski predsednik Attlee je izjavil med debato v spodnji zbornici, da je britanska vlada z zadovoljstvom vzela na znanje pobudo azijskih držav in držav Srednjega vzhoda za premirje v Koreji, s čemer bi se povečale možnosti za rešitev korejskega vprašanja. Dejal je, da bi OZN po mnenju britanske vlade ne smela sprejeti v sedanjem razvoju položaja novih in važnih odločitev.

Na korejskem bojišču v zadnjih dneh razen letalskih spopadov ni prišlo do večjih akcij ter javljajo s srednjega bojišča v glavnem samo delovanje obojestranskih izvidnic.

Ustanovljena je Zveza razrednih enotnih sindikatov STO-ja

Zadnje soboto in nedeljo so se zbrali zastopniki delavstva Svobodnega tržaškega ozemlja v Trstu, kjer je bil v dvorani na stadionu „Prvi maj“ ustanovni kongres Zveze razrednih enotnih sindikatov Svobodnega tržaškega ozemlja. Številni delavci iz obeh con tržaškega ozemlja so prišli na kongres, ker so se zavedali, da predstavlja ta kongres temelje, na katerih bodo lahko obnovljali svojo resnično razredno sindikalno organizacijo, ki jih bo vodila v njihovi borbi za obrambo pravic in interesov vsega delavskega razreda.

Poleg delegatov pa se je na kongresu zbralo tudi veliko število gostov ter predstavnikov množičnih organizacij, ki so zborujočim delavcem prinesli pozdrave. V imenu Kmečke zveze je obiskala kongres šestčlanska delegacija, Dušan Hreščak je spregovoril v imenu Zveze novinarjev, Jankovič pa v imenu demokratičnega tiska. Posebno vroče je pozdravil kongres zastopnik delavske mladine in orisal položaj delavcev-mladincev, ki „je tako pereč, da ne morejo preko njega ne delavci ne noben iskren demokrat“. Nadalje so izročili svoje pozdrave kongresu zastopnik posameznih ladjedelnic, tovarniških podjetij in zastopniki okoliških vasi, kakor tudi predstavniki kulturnih ustanov.

O dosedanjem delu akcijskega odbora in o pripravah za obnovo enotnih razrednih sindikatov je na kongresu govoril Bortolo Petronio in slikal sedanji položaj tržaškega delavstva ter nakazal bodoče naloge nove sindikalne organizacije. Po izvolitvi članov glavnega odbora in nadzornega odbora je zaključil Petronio kongres in se zahvalil vsem, ki so s svojim neumornim delom in

požrtvovalnostjo pripomogli k ustanovitvi razrednega sindikata.

Na kongresu so sklenili tudi resolucijo, v kateri ugotavljajo, da je potrebno in nujno, da delavski razred Tržaškega ozemlja okrepi dejavnost za obnovo razrednega sindikata ter da si ustvari organizem za koordinacijo ali za enotno vodstvo na Tržaškem ozemlju že obnovljenih razrednih sindikatov.

V resoluciji vabijo vse tržaške delavce, da ne glede na svojo politično pripadnost, narodnost ali poklic, imajo za svojo glavno dolžnost sodelovati v borbi razrednih sindikatov, pristopiti v obnovljene sindikate, sodelovati pri delu za očiščenje sindikalnega gibanja, da se doseže sindikalna enotnost delavcev v obnovljenih razrednih sindikatih, podpirati borbo novoustanovljene Zveze razrednih sindikatov, ki je in bo morala vedno bolj biti sindikalni borbeni organizem vseh delavcev, orodje za dosledno sindikalno dejavnost, ki naj odgovarja interesom delavskega razreda, ki naj bo zgled in voditeljica delavcev na edini poti, po kateri je treba iti, zato da se premaga sedanja kriza delavskega gibanja, kar je glavni pogoj, da se bodo delavci lahko rešili sedanjih težkih gospodarskih in socialnih razmer, da bodo spet zavojevali izgubljene ugodne položaje in da bodo šli naprej po poti popolne osamosvojitve.

Bonn. — Zavezniška komisija je obvestila zapadnonemško zvezno vlado, da se bodo zasedbeni stroški povišali za 1414 milijonov mark. Povišanje stroškov zagovarjajo s povečanjem zasedbenih čet in s tem v zvezi potrebno gradnjo novih poslopij.

Visoko odlikovanje za dr. Ivana Ribarja

Predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivana Ribarja je v začetku tega tedna obhajal svoj 70. rojstni dan in mu je poslal predsednik jugoslovanske zvezne vlade Josip Broz — Tito brzojavko, v kateri je rečeno med drugim:

„Dragi tovariš Ribar! V zvezi s Tvojim 70. rojstnim dnevom mi dovoli, da Ti tudi jaz čestitam in želim vse najboljše, posebno pa zdravje in dolgo življenje. Želim, da bi v prihodnje pričakal svoj rojstni dan v mirnejših trenutkih, skupaj z nami vsemi v polnem veselju zaradi uresničenja naših prizadevanj in uresničevanja srečnejše prihodnosti naših narodov. Obenem pa bo treba tudi v prihodnje premagovati vse težave, pred katerimi se bomo znašli.“

Ob 70. rojstnem dnevu je maršal Tito izročil dr. Ivanu Ribarju Red jugoslovanske zastave I. stopnje, s katerim ga je odlikoval Prezidij Ljudske skupščine FLRJ na predlog predsednika vlade. Pri izročitvi odlikovanja so bili navzoči tudi člani Politbiroja CK KPJ, podpredsedniki in tajniki Prezidija Ljudske skupščine FLRJ ter zastopniki Jugoslovanske armade in vlade LR Srbije. Tito je ob tej priložnosti med drugim dejal:

„Pozdravljam tovariša Ribarja in mu čestitam k 70-letnici, kot priznanje naših narodov za njegovo vztrajno delo in službo ljudstvu pa bi mu rad izročil visoko odlikovanje. Red jugoslovanske zastave I. stopnje, ki ga je zaslužil s tem, ker je bil v najhujših časih vselej neomajno na strani svojega ljudstva in vedno s tistimi, ki so vse svoje življenje žrtvovali za blagor naših delovnih ljudi in blagor naše domovine.“

Ko izročam to visoko odlikovanje, sem prepričan, da bo tovariš Ribar še nadalje dosledno vztrajal na poti, po kateri je hodil vse svoje življenje. Želim Ti srečo, tovariš Ribar, čestitam Ti in želim dolgo življenje in moč, da bi složno z nami prebrodil vse težave, pred katerimi so se znašli zdaj naša država in naši narodi.“

Komisar OZN za Libijo obiskal arabske države

Adrian Polt, visoki komisar Organizacije združenih narodov za Libijo, je obiskal arabske države in se v Kairu sestal tudi z generalnim tajnikom arabske lige Azan Pašo, ki mu je razložil stališče arabskih držav do vprašanja Libije. Azan Paša je poudaril, da samo arabska ustavodajna skupščina lahko govori v imenu libijskega ljudstva.

Eisenhower v Parizu

Na svojem potovanju po Evropi je vrhovni poveljnik oboroženih sil Atlantskega pakta, general Eisenhower, obiskal tudi Pariz in pričel v sredo s pogajanjmi z visokimi francoskimi osebnostmi.

Ker so bile ob prihodu generala Eisenhowerja skoraj v vseh drugih državah, ki jih je obiskal, velike demonstracije, se je francosko notranje ministrstvo odločilo, da ojači policijske sile z narodno gardo in tako prepreči izpade proti visokemu gostu. Kljub temu pa je prišlo v Parizu do številnih spopadov med demonstranti in policijo ter so varnostni organi že kar prvi dan aretirali okoli 1.300 oseb.

Varšava. — Poljski Sejm bo v kratkem obravnaval zakon, ki predvideva znatno znižanje števila cerkvenih praznikov.

Rio de Janiero. — Brazilska vlada je sporočila, da brazilski potniki za potovanje v ameriško, francosko ali britansko cono Avstrije ne potrebujejo več vize ali vojaškega potnega lista.

Vladna kriza na Nizozemskem

Agencija „France Press“ poroča iz Den Haaga, da je predlagala nizozemska vlada kraljici Julijani svoj odstop, ki ga ta sicer ni sprejela, pričela pa je takoj s pogajanjmi s predsedniki obeh zbornic za sestav nove vlade.

Do odstopa vlade je prišlo, ko ji je zadnje sredo izrekla liberalna skupina, kateri pripada tudi zunanji minister Stickers, nezaupnico zaradi samovoljne rešitve vprašanja Nove Gvineje. Meseca decembra je namreč vlada brez vednosti parlamenta privolila v opustitev suverenosti nad Novo Gvinejo.

Ceprav je parlament nezaupnico vladi odklonil s 66 proti 26 glasovom, je zunanji minister smatral svoj položaj za nevzdržljiv in podal ostavko, vlada pa je prevzela glede Nove Gvineje kolektivno odgovornost in tudi odstopila.

Kje bo prihodnje zasedanje OZN?

Francoska vlada proučuje predlog generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov Trygve Liea, ki je jo zaprosil za privolitev, da bi bilo letošnje zasedanje Generalne skupščine OZN v Parizu.

Kakor povzemamo po najnovjšem Reuterjevem poročilu, je francoska vlada odklonila predlog generalnega sekretarja Trygve Liea ter ostane vprašanje, kje naj se letos sestane Glavna skupščina Organizacije združenih narodov, še nadalje odprto.

Naša mladina bo pomagala Heiligenblutu

Zveza slovenske mladine je poslala mladinskemu sosvetu pri deželni vladi predlog, da organizira skupno delovno akcijo v pomoč prizadetim po snežnih plazovih. Hkrati je ZSM sporočila, da je pripravljena poslati spomladi 10 mladincev za teden dni na obnovo porušeni posestev v Heiligenblutu.

Težko prizadeti Heiligenblut še vedno ogrožen

Prvi skupni podatki o približnem številu smrtnih žrtev vsled plazov v Alpah v Avstriji, Švici, Zgornji Italiji in Franciji navajajo pretresljivo sliko o obsegu te katastrofe. Po teh vesteh je postalo v preteklih dneh 260 oseb žrtev bele smrti. Posamezne gorske vasi so od zunanjega sveta še popolnoma odrezane in utegne trajati še mesec, preden bodo dognali celoten obseg materialne škode te velikanske elementarne neugode.

Iz prizadetih krajev javljajo še vedno pretresljive vesti. Na Margaritzi, 2.200 m visoko, je bilo od snežnih mas blokiranih 158 delavcev, ki so imeli samo še za kakšna dva dni prehrane. Letala, ki so jim hotela dostaviti hrano, so se morala zaradi neugodnega vremena vrniti. Močnemu alpskemu reševalnemu moštvu se je končno posrečilo, da so se priborili do njih in jim prinesli zdravila, obveze in zelo zaželjene cigarete ter brezžično oddajno napravo. Tudi na planini Sturm je zajetih 100 delavcev. V Heiligenblutu je plaz premaknil neko neobljudeno poslopje za 30 metrov. Soba je popolnoma razdejana in razredi so polni snega in drevja. V Heiligenblutu so spravili iz snega 2 živi in 2 mrtvi osebi, 14 pa se jih nahaja še v snežnem plazu. Izvedenci ugotavljajo, da obstoja v Heiligenblutu še vedno nevarnost novih plazov.

Po vsej deželi zbirajo prispevke za pomoč vsled plazov težko prizadetemu prebivalstvu. Deželna vlada je na predlog deželnega glavarja soglasno sklenila, da bo nakazala 160.000 šilingov kot prvi pomožni ukrep. Poštna direkcija pa je odločila, da so pošiljke v pomoč po plazovih prizadetim, kakor živila, obleke, perilo in drugi prispevki, poštne prosti.

Včeraj je bil pogreb nekaterih žrtev snežnih plazov in je deželna vlada razglasila splošno žalovanje.

Na zanimivo vprašanje, kako je prišlo do teh snežnih katastrof, odgovarja Andre Roche v „Tribune de Geneve“ v razčlembi vzrokov, ki so povzročili plazove. Izvajanja švicarskega meteorologa veljajo ravno tako tudi za področje avstrijskih Alp. Roche razlaga:

Pred silnimi snežnimi padavinami preteklega tedna so bile samo neznatne padavine. Kljub temu pa so bile v visokih legah ogromne množine tajajočega se snega, ki so se nabrale v decembru in novembru ter se vsled pozneje nastale toplote nikakor niso mogle dovolj strditi. Dolgotrajno lepo vre-

me ni dopuščalo, da bi se snežne mase usedle in ustalile. Na to neustaljeno podlago je padel pretekle dneve svež sneg, ki je dosegel višino do dveh metrov. Poleg tega pa je nastal še silen veter, ki je na mnogih položjih snežno odejo še bolj zgotil. Sodelovanje in povezava teh neugodnih okoliščin je sprožilo orjaške plazove, ki so postali še

bolj nevarni zaradi izredne brzine. Na ta način si je mogoče razlagati nesreče v krajih, kjer jih še nihče ne pomni. V pokrajini Davos je pretekli teden 114 ur neprenehno snežilo ter je padlo 2,50 m snega, od tega 80 cm en dan. Katastrofa preteklega tedna je prasi, kakor potresi, tornade in vulkani, ki jih bo človeštvo težko kedaj obvladalo.

Vprašanje avstrijskega gospodarstva

Zvezni minister za kmetijstvo in gozdarstvo Josef Kraus je na agrarno-političnem zasiedanju, ki je bilo 21. I. 1951 v Tolletu na Zgornjem Avstrijskem, podal obširen pregled položaja avstrijskega kmetijstva. V svojem uvodu je ugotovil, da se nahaja avstrijsko kmetijstvo v posebno kritičnem gospodarskem položaju in je na dnevnem redu tudi že vprašanje ponovne uvedbe vezanega gospodarstva, to pa ne samo za vojaško važne surovine, temveč tudi za prehrano.

Kar tiče prehrano ljudstva, je povedal, da je uspelo dobiti del dobav krušnega žita, ki bi jih Avstrija morala dobiti iz sredstev Marshallove pomoči, dejansko pa jih ni sprejela, kriti s trgovsko pogodbo s Francijo, ki predvideva dobavo 127.000 ton žit. Vendar je francoska rž za en šiling dražja, kot domača. Če bo mogoče dobiti tudi še iz drugih držav krušnega žita, še ne vedo. Tako je n. pr. Madžarska tozadevno pogodbo pred kratkim odpovedala.

V pogledu na silno pomanjkanje krmil je dejal, da je za prva dva meseca 1951 napovedanih okoli 100.000 ton koruze ter tudi nekaj ječmena iz Amerike. Poleg tega nameravajo v svrhu prehrane uvoziti okoli 35.000 ton koruze.

Kar tiče sedanjih pocenitev krmil in gnojil, je napovedal, da bo to najpogostejše do junija ukinjeno in da bo treba potem kakor krmila tako tudi gnojila plačevati po cenah, kakor so te na svetovnem trgu (cene na svetovnem trgu so znatno višje kakor cene na domačem trgu — op. ured.). Apneno amon-

nijev soliter se je podražil in znaša sedaj dobavna cena zadrug 92 šil. za 100 kg.

Minister je govoril še o nekaterih drugih aktualnih vprašanjih kmetijstva in med drugim poudaril, da so cene lesa na inozemskem trgu znatno višje kot na domačem. Kar tiče podpore in posojila za investicije v kmetijstvu, je predvidenih okoli 300 milijonov šilingov iz sredstev Marshallovega plana. Perse vprašanje je dovoljenje kratkoročnih kreditov v kmetijstvu (za gnojila in seme), ki ga ne bo mogoče drugače rešiti kot pa z nabavo kreditov pri Narodni banki. Nujno je tudi povišanje konzumnih cen mleku, ker drugače ni mogoče kriti primanjkljaja, ki ga ima mlečno gospodarstvo.

Arabske države ne morejo ostati nevtralne

Politični odbor Arabske lige je na tajni seji proučeval krizo na Daljnem vzhodu in je predsednik iraške vlade Nuri es Said izjavil, da bi se morale arabske države tesno povezati z zapadnimi državami in da je nemogoče, da bi arabske države ostale nevtralne med Vzhodom in Zapadom, ker leži njihovo ozemlje ob pomembnih mednarodnih prometnih zvezah. Predsednik egiptovske vlade Salih Eddin bej pa je izjavil, da bi bilo uresničenje nacionalnih zahtev arabskih držav prvi pogoj za zvezo med arabskimi in zapadnimi državami.

KOROŠKA IN VZHODNOTIROLSKA SMUČARSKA ZVEZA
Smučarska sekcija slovenskega fizikturnega društva
v Št. Janžu v Rožu

RAZPIS IN VABILO I. MEDNARODNA PRIREDITEV SMUČARSKIH SKOKOV V ROŽU

na 55-m smučarski skakalnici

V NEDELJO, DNE 11. FEBRUARJA 1951 NA SMUČARSKI
SKAKALNICI V ŠT. JANŽU V ROŽU

Pod pokroviteljstvom g. deželnega glavarja
Ferdinanda Wedeniga

šefa Urada za zvezo FLRJ v Celovcu, legacijskega svetnika
g. Mitje Vošnjaka
in župana v Svetni vasi
g. Tomaža Jucha

PROGRAM

Sobota: 10. februar 1951

trening

Nedelja: 11. februar 1951

ob 14. uri pričetek prireditve

ob 18. uri razdelitev nagrad. Nato ples v gostilni Gabriel
v Št. Janžu v Rožu

SPLOŠNA NAVODILA

Pravico do skakanja imajo vsi člani Avstrijske smučarske zveze in v F. I. S. (mednarodna smučarska zveza) vključenih zvez.

Prijave sprejema smučarska sekcija Slovenskega fizikturnega društva v Št. Janžu v Rožu s prehodnim sedežem v Celovcu, Casometergasse 10/I., tel. 16-24, ali Sporthaus Glockner, Celovec, tel. 32-51, do 10. februarja 1951.

Glasila VdU ponovno prepovedana

Zvezni kancler Figl je poročal o notah Zavezniške komisije za Avstrijo, iz katerih je razvidno, da je eksekutivni komite v imenu Zavezniškega sveta trajno prepovedal letak „Der Kreis“, medtem ko bosta VdU-jevska tednika „Die neue Front“ in „Der Alpenruf“ ustavljena za dva meseca oziroma tri mesece. Ilustrirani list „Die Strasse“ od 5. novembra 1950 pa so zavezniški službeni uradi zaplenili. Te ukrepe so izvedli zaradi tega, ker so imenovani listi vsebovali nacionalsocialistično, militantno in protizavezniško propagando.

Z začasno ustavitvijo listov „Die neue Front“ in „Der Alpenruf“ je stranki VdU, ki razpolaga vsekakor s 15 mandati v državnem zboru in zastopniki v deželnih in občinskih odborih, onemogočeno, da bi se posluževala svojih dveh glavnih publicističnih glasil. Komentarji k tem ukrepom, tudi iz krogov, ki s pisanjem navedenih listov ne soglašajo, so pesimistična in dvomijo, če je ta način posrečen in spreten in bi vodil k uspehom v interesu notranjega pomirjenja. Nekateri namreč smatrajo te ukrepe Zavezniškega sveta za vmešavanje v avstrijsko notranjo politiko.

Schumacher o enotni Nemčiji

K predlogom ministrskega predsednika Vzhodne Nemčije Grotewohla o pogajanjih za združitev Nemčije je zavzel stališče tudi predsednik nemške socialdemokratske stranke Kurt Schumacher, ki je izjavil v berlinskem radiu, da so predlogi predsednika vzhodnonemške vlade Grotewohla samo ena izmed akcij sovjetske zunanje politike. Schumacher je dejal: Pod geslom „nemške enotnosti“, ki jo poudarjajo voditelji Vzhodne Nemčije, se dejansko skriva poizkus Sovjetske zveze, da bi spravila ves nemški narod pod svoje gospostvo. Nadalje je izjavil, da so vzhodnonemške policijske sile ovira za narodno enotnost Nemčije.

PO ŠIRNEM SVETU

Washington. — Ameriška vlada namerava uvesti strogo kontrolo nad mezdami in cenami, kar je potrdil tudi ravnatelj za industrijsko mobilizacijo Wilson. Da bi oborožitve izvedli v polnem obsegu, bodo morali Američani napraviti skrajne napore. Oborožitve bo povprečno skozi dve leti stala vsakega Američana — ne glede na starost in spol — letno 1000 dolarjev.

Den Haag. — Večajoče se pomanjkanje premoga je prisililo nizozemsko vlado, da je sklenila od 1. februarja naprej zmanjšati dodelite kuriva industrijskim podjetjem in plinarjam. Iz istega vzroka so včeraj deloma ukinili osebne vlake. Vlada je pozvala prebivalstvo in vodstvo tovarn, naj zniža svojo porabo električnega toka na najnižjo stopnjo.

Rio de Janeiro. — Meseca oktobra lanskega leta so v Braziliji volili novega državnega predsednika in je dobil kandidat delavske stranke in socialne napredne stranke dr. Getulio Vargas 3,8 milijona glasov. Po potrditvi s strani najvišjega volivnega sodišča je bil Vargas 18. t. m. razglašen za novega državnega predsednika Brazilije. Podpredsednik je postal Joro Cafe Filko, ki je pri volitvah podpredsednika dobil dva in pol milijona glasov.

London. — V Birminghamu je požar uničil dve tovarni in je požarni brambi šele po triumfem prizadevanju uspelo obvladati položaj. Škoda, ki je napravil požar, cenijo na 250.000 funtov.

Washington. — Organizacija združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) je podpisala z izraelsko vlado sporazum o tehnični pomoči Izraelu. Na podlagi tega sporazuma bo Organizacija združenih narodov oziroma njen pododbor FAO pomagal Izraelu pri povečanju donosnosti obdelovalne zemlje in izboljšanju zemlje.

Kairo. — Finančni minister Egipta je izjavil, da bo egiptovska delegacija prekinila anglo-egiptovske finančne razgovore v Londonu, če ne bo dobila zadovoljivega odgovora na zadnje predloge egiptovske vlade.

Bonn. — Zapadnonemška zvezna vlada je zaradi velikega pomanjkanja lesa za kurivo prepovedala izvoz lesa. Ta prepoved je stopila takoj v veljavo in bo najbolj prizadela izvoznike lesa, ki so od maja lanskega leta naprej prosto izvažali drva iz Zapadne Nemčije.

Washington. — Dosedanji pomočnik direktorja ameriške komisije za atomsko energijo Carlton Shugg je odstopil, ker bo kot strokovnjak za podmornice postal pomočnik direktorja družbe „Electric Boat Company“, ki gradi sedaj orodje za bodočo podmornico z atomskim pogonom.

V Angliji sprememba vlade

Ministrski predsednik Attlee je izvedel v svoji vladi spremembo in zaupal važno ministrstvo za delo Aneurinu Bevanu. Bevan je odjeda levega krila v laburistični stranki in je bil doslej minister za higijeno. Na novem položaju kot minister za delo bo moral skrbeti za razdelitev delovne sile v vojaški proizvodnji in se zanimati za gospodarska vprašanja v zvezi z atlantskim paktom.

Sedanji Bevanov položaj je imel med vojno angleški zunanji minister Ernest Bevin. Nenadna sprememba v vladi Attleeja je vzbudila precejšnje presenečenje, čeprav je znano, da je Bevan najbolj popularna oseba v laburistični stranki.

Namesto Bevana je bil imenovan za ministra higiene dosedanji minister za pokojnine Hilary Adair Marquand, njegovo dosedanje mesto pa je zasedel bivši minister za delo George Isaacs.

Stavka argentinskih železničarjev

V Argentini se je v zadnjem času zelo razširila stavka železničarjev. Zavzela je že tak obseg, da je državni predsednik Peron zagrozil stavkajočim z vojaškimi četami. Kljub temu pa je stavkovni odbor sklenil, da bo nasprotoval vladnim ukrepom. Peron je po radiu razglasil, da bodo vsi železničarji mobilizirani, tisti pa, ki nočejo delati, postavljeni pod vojaško disciplino in zaprti v vojašnice. Kot prvi ukrep je vlada izvedla odpust nad 1000 železničarjev, med njimi tudi celotni stavkovni odbor.

KOLENDAR

- 27. januar, sobota: Janez.
- 28. januar, nedelja: Peter.
- 29. januar, ponedeljek: Franc.
- 30. januar, torek: Martina.

Spominski dnevi

- 27. januarja 1924 — Po rimskem sporazumu Reka predana Italiji.
- 29. januarja 1573 — Začetek kmečkega upora pod Matijo Gubcem.
- 30. januarja 1946 — Sprejeta ustava FLRJ.

RADIŠE

Z naših Radiš poročamo, da sta se dne 22. januarja t. l. poročila Lampichler Bartl in Rutnik Ana, po domače Juhova. Cerkvene poročne obrede je opravil ženinov brat, gospod župnik Lampichler Janko iz Podgorij. Prijetno, domače ženitovanjsko slavje in gostija je bila pri Mežnarju, nato pa je popeljala nevesta svojega moža na svoj dom k Juhu, kjer bosta skupno šla skozi življenjsko pot in delila radosti, a tudi bridkosti življenja. Novoporočencema čestitamo in želimo mnogo sreče!

ŠT. JAKOB V ROŽU

Na pokopališču v št. Jakobu smo dne 24. januarja položili k zadnjemu počitku najstarejšo ženo v župniji, Kovarjevo mamo, ki je dosegla starost 92 let. Stara mati iz ugledne Kovarjeve hiše, je posvetila svoje dolgo življenje delu in skrbi družini, poleg tega pa je ostala do zadnjega zvesta in zavedna članica svojega naroda. Številna udeležba žalnih gostov ji je izkazala na njeni zadnji poti spoštovanje in ljubezen. Preostalim naše sožalje!

Slovenska kmečka zveze naznanja:

Gospodinjsko-kuharski tečaj na Radišah vabi na svojo

zaključno prireditev

ki bo v nedeljo, dne 4. februarja 1951 pri Mežnarju.

Spored:

- 1. od 8. do 18. ure — Razstava gospodinjsko-kuharskih izdelkov;
 - 2. ob 15. uri — Prireditev: igra „Ženin v pasti“, prizori, petje mešanega in moškega zbora, nastop Smrtinikovih sester;
 - 3. zvečer — Prosta zabava s plesom.
- Prisrčno vabimo k številni udeležbi!

Slovenska prosvetna zveza naznanja

Vabilo

Slovensko prosvetno društvo „Srce“ v Dobrih vesi bo v nedeljo, dne 28. januarja 1951 ob 14.30 uri priredilo v Narodnem domu igro

ŽUPANOVA MICKA

s pevskimi in tamburaškimi vložki. Prisrčno vabimo!

Po naši zemlji

Na lov smo šli, na divje prašiče

To so bili za nas lovce dnevi, ki jih ne bomo tako kmalu pozabili. Pogosto, ko sem se srečal s koroškimi lovskimi tovariši in z njimi malo „pojalgal“, včasih tudi samo pri topli peči v razgovorih in lovski „latinščini“, sem slišal željo, da bi se enkrat pomerili z divjimi prašiči, da bi jih lovili in streljali. O divjih svinjah, o srditih divjih mer-

Skupina koroških lovcev s svojim plenom

jascih, ki so že na kosce raztrgali lovca, pripovedujejo in so napisane dogodivščine, da se človeku ježijo lasje, ko jih sliši ali bere in tudi slike z groznimi prizori, izrasle v domišljiji slikarjev, kjer se lovec na življenje in smrt bori z divjo svinjo, te pretresejo, a vzbujajo tudi lovsko strast.

Tudi sam si takega lova že davno želim. In zares, okoli trideset lovcev,kušenih in ki ne poznajo strahu, kar so dokazovale tudi košate gamsove brade na njihovih klobukih, se nas je odločilo za lov nad divjega prašiča. To našo željo in zanimanje so slišali tovariši od Zveze lovcev Slovenije ter nas povabili.

Dobro razigrani smo bili že prvi dan, 16. januarja t. l., ko smo se zbirali lovci iz Blata, Pliberka, Doba, Kort in Lobnika in ko

saj mu manjka samo še 24 let do stoletja, V Področici so se nam pridružili še tovariši iz Vrbe, Zoprač, Loge vesi, št. Jakoba in Loč.

Po potnih formalnostih na meji smo dospeli na Jesenice, kjer je bilo že pravo pobratenje. Tovariš Kobentar je s svojim zborom, s pesmijo za pesmijo, razvnel nas vse in dvigi kozarcev na veselo svidenje so tako vplivali, da je čas vožnje do Ljubljane zelo hitro potekel.

V Ljubljani so nas sprejeli predstavniki Zveze lovcev Slovenije in spremili v hotel Slon, kjer so nas pogostili. Zgodaj smo se podali k počitku, ker ob petih zjutraj naslednjega dne smo se že odpeljali v Dolenjske Toplice na lovišče. V Toplicah so nas pozdravili člani lovskih drušin iz Toplice in

Raduhe. Po zajtrku smo takoj odšli v lošče.

Izkušeni lovci, okoli 40, so nam pripovedovali o lovu na divje svinje in nam dajali nasvete. Čudili smo se, ko smo opazili, da imajo domači lovci po največ dvocevke za šibre. Na vprašanje, če divji merjasec pade tudi streljan s šibrami, so nam pojasnili, da nimajo v metkih šiber, temveč kroglo, ki je votla in ima v sredi zarez v obliki torpeda. S tako kroglo pošteno zavrtiš v merjasca in ima brez dvoma večjo učinkovitost, kakor krogla iz risanice, pa naj ima še tako močno rezanico.

Pri prvem pogonu že je padla divja svinja. Velik merjasec pa je prišel nad mene, pa ga nisem utegnil streljati in zakaj ne, ne bom povedal sam, naj to povedo drugi, saj meni ne bi verjeli, da „muhe“ nisem našel. Prašič, ki je prilomastil mimo mene, je nalletel na lovca domačina, ki ga je s plašnim „varde, varde, prašič velik“ zavrnil naravnost na našega najmlajšega lovca. Razlika med našimi lovci v starosti ni bila nič večja kot šestdeset let. Vladimir je ustrelil in imeli smo prvi lovski blagor. Nato je bil zbor in med živahnim pripovedovanjem smo se pokrepčali iz zaloga iz naših nahrbtnikov in z vinom. Drugi pogon ni bil tako uspešen in pričeli smo tretji „vlažni pogon“ v hotelu Toplice, o katerem pa bo svoje prijetne občutke opisal nekdo drug, ki je tam srečal po 31. letih svojega bivšega učitelja iz Borovelj, Tovariš Flajs, član Zveze lovcev Slovenije, je nazdravil v pozdrav koroškim lovcom in povedal marsikaj zanimivega iz plemenitega lovškega poklica.

Upravnik državnih lovišč v Kočevju pa nas je povabil v lovišča v kočevske gozdove, kjer se nahaja veliko divjih prašičev in tudi volkov, ki delajo veliko škodo med divjačino, zlasti ob visokem snegu, ko divjačina ne more uteči. Naslednji dan smo se torej podali na lovišče področja znamenitega kočevskega hriba, Rog, zgodovinsko znanega iz narodnoosvobodilne vojne, kjer se je nahajal Izvršni odbor Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Nepregledni bukovi gozdovi so kakor nalašč za divje svinje in videli smo, kako s svojimi močnimi rilci zorjejo zemljo, ko iščejo hrano.

Ze pri prvem pogonu je nastala pravceta ofenziva in ob streljih vdolž strelske linije smo točno vedeli, kod so lomastili ščetinarji. Nenadoma je počilo pri mojem sosedu lovcu in moral sem mu k uspehu čestitati. Nato smo svinjo fotografirali in ker je bila še napol živa, zaklali. Divja svinja ima neverjetno moč in več nas je imelo opravka z njo. Tudi tovariša Grubelnik iz Zoprač in Hofer iz Vrbe nista prišla za šalo v kočevske gozdove. Nad njiju je prišlo kar 10 svinj in Tone je pripovedoval, da se je šele pri četrtri svinji spomnil, da je treba streljati in zadel je prašiča naravnost v prsa. Midva z Uršičem sva ustrelila 130 kg težkega prašiča. Vsi drugi naši lovci pa so tudi streljali ali vsaj videli divje svinje. —

In po doživljanju polnih lovskih dnevih smo se znašli v kleti „Slovenija vino“ v Ljubljani. Upravnik nam je razložil zanimivosti kletarstva in pripovedoval o izvora plemenitih slovenskih vin. Dr. Beninger, predsednik Zveze slovenskih lovcev, nam je pa razložil moderni lovski zakon v Jugoslaviji in nas povabil, da bi še večkrat prišli na lov v gojena slovenska lovišča.

Po tradicionalnem običaju, ko smo sodili lovca „zelenca“, ki je prelit nedolžno kri divjega ščetinca, ki pa se je s svojim zagovornikom spretno zagovarjal, smo zaključili prijetni tovariški družabni večer v kleti „Slovenija vino“.

V soboto opoldne smo se na ljubljanskem kolodvoru poslovili od tovarišev zastopnikov Lovske zveze Slovenije in po kratkem zadržanju na Jesenicah med tovariši jeseniške lovske družine prispeli z našim plenom, tremi velikimi divjimi svinjami, v Področico, kar je vzbudilo veliko zanimanje.

Bivanje v Jugoslaviji je potekalo organizacijsko brezhibno. V Področici pa smo nalleteli na birokratizem, ko nam niso dovolili, da bi naš lovski plen brez težkoč privedli do cilja.

Ksaver Meško:

NA POLJANI

8. nadaljevanje

Legel je, a zaspal ni. Vso noč do jutra ga je tresla mrzlica. Da bi ne prihajalo ljudstvo zaman, je vstal zjutraj, da mašuje. A proti koncu opravila ga je moral cerkovnik že podpirati, sicer bi se zrušil pred oltarjem.

Vprašujoči, plašni pogledi, skrbi polni, so se vpirali od vseh stani na oltar. Tesnoba je legla na srca, nemir na duše, temne slutnje na misli.

Izlilo se je ljudstvo iz cerkve, razlilo se je po dolinah, razkropilo se na hribe — v doline in na hribe so nesli s seboj tesnobo, nemir in slutnje, in so jih izlivali v druga srca, v druge duše.

Tako je legla hipoma skrb od srca fare, od cerkve, na ves okraj. Tiha bojazen je napolnila vse dome, nemirno, težko pričakovanje....

Iz oken so gledali radovedni obrazi, pred hišami so postajali ljudje in so čakali.

„Če se je pripeljal z vlakom, mora priti vsak čas.“

In res, gor po cesti so prihajale sani. Mlad duhovnik je sedel v njih, ki so ga poslali iz mesta obolelemu župniku na pomoč.

Prijazno je odzdravljajal pozdravljajočim, nalahko se je nasmehnil zdaj, zdaj.

A če bi ne hitele sani tako naglo, in bi pogledal kdo mlademu svečeniku naravnost v oči, bi videl v njih skrb in nemir, odsev srca, skrbi in nemira polnega. Morda se ne popelje kmalu spet nazaj po ti cesti, morda mu postane kraj, ki pride danes prvič v njegova bivališča za dolga leta, druga domovina. In kaj ga čaka v nji? Kako veselje, koliko radosti? Koliko trpljenja, kakšne žalosti?

Zdrnil se je. Široko je odprl oči in se je ogledal na levo in na desno in na cesto pred seboj, kako daleč je segalo oko. Vse belo naokoli, enostavno, molčeče. Od nikoder glasu iz prihodnosti, nikjer znamenja, križpota skritih cest.

Drčale so sani. Ob njih je stopala z velikimi koraki usoda, nevidna, resna in molčeča... Napol dremal je voznik. Brez skrbi! Usoda drži z krepkimi rokami vajeti in doleča z jasno, močno voljo pot in cilj...

VI.

V soboto pred četrto adventno nedeljo je prišel v mraku mlad fant s hribov, od krajne meje župnijske.

„Mati so bolni in prosijo za gospoda.“

Nemir je napolnil župnišče: župnik je bil prepričan, da umre to noč in je prosil kaplana, naj ostane čez noč pri njem.

Nemir se je polastil vseh; na večer so prišli v župnišče tudi stari prijatelji in sosed župnikov, učitelj Močnik, cerkovnik in pot Florijan. Vznemirili so se, da bi se odrekla zadnja želja bolniku; a čakala je tudi revna bolnica v gorah, čakala morda s težko dušo, z bremenom na vesti morda.

Ni bilo mogoče odlašati; kaplan je sporočil župniku.

„Sornov iz Zalesja je prišel po spoved. Mati je bolna.“

„Hudo?“

„Pljučno vnetje.“

Bolnik se je zganil. Črez hip je pogledal mirno kalpana in je menil proseče, a odločno.

„Idite, prijatelj! Jaz ne morem, a na moji vesti bi bila njena duša, če bi umrla brez zakramentov.“

„Morda pa ni tako nevarno.“

„Idite, prosim!“

Videl je, kako ga je motril sobrat s skrbečim pogledom. Nasmehnil se je, kakor v tolažbo.

„Da, želel bi, da ste ob meni poslednjo uro. Vendar — pripravljen sem in zaupam v usmiljenje božje, A žena čaka.“

(Dalje)

Vse potrebščine za električno, motorje, radio-aparate prvovrstne kvalitete in poceni dobite v

Elektrohaus Haas & Co.

Klagenfurt, Bahnhofstraße 3

Izvajamo vse instalacije električnih naprav!

Kupim vsako množino **jesenovega lesa** na štoru ali hlode po najvišji dnevnai ceni

IGNACIJ MAČEK, kolarski mojster
Pliberk — Bleiburg

Prodajam čistokrvne ovčarske pse (Schäferhunde), stare 3 mesece.

Cena po dogovoru.

VOŠNJAK KAREL

Podgora 44 pri Borovljah

Prispevajte v **tiskovni sklad**

Inserirajte v **Slov. vestniku**

Sestav jugoslovanskega prebivalstva po narodnosti

Zvezni statistični urad Jugoslavije je sedaj prvič objavil stanje prebivalstva Jugoslavije po narodnosti. Iz ugotovitev te ustanove izhaja, da živi sedaj v Jugoslaviji 13.792.000 prebivalcev, ki so pripadniki enega izmed jugoslovanskih narodov. Ostali prebivalci so tuji in pripadajo različnim narodnim manjšinam. Toda v sorazmerju z ostalim jugoslovanskim prebivalstvom ne pomenijo dosti, ker jih je skupno komaj 12,4 odstotka.

Od Jugoslovancev je največ Srbov in to 6.547.000. Precej manj je Hrvatov 3.785.000. Slovencev je 1.415.000, Makedoncev pa komaj 810.000, dočim je Črnogorcev skupno 426.000. Zanimivo je, da živi razen tega v Jugoslaviji še 809.000 muslimanov, ki so narodnostno neopredeljeni in se ne prištevajo niti k Srbom, niti k Hrvatom. Seveda muslimani turške narodnosti niso šteti med nje.

Od narodnih manjšin pa je največ Šiptarjev, ki jih v Jugoslaviji živi sedaj 750.000. Pred vojno v stari Jugoslaviji so najmočnejšo narodno manjšino predstavljali Nemci, ki jih je bilo preko pol milijona, dočim jih je danes le še kakih 55.000. Prav tako se je zmanjšalo tudi število Madžarov, ki pa jih je danes v Jugoslaviji še vedno precej, namreč skoro pol milijona. Močnejšo manjšino z okoli 100.000 pripadniki predstavljajo tudi Vlasi in Turki, katerih je sedaj 98.000. Okoli 80.000 je Slovakov in prav toliko tudi Italijanov. Nadalje živi v Jugoslaviji še 64.000 Romunov, 61.000 Bolgarov ter nekaj Čehov, Ukrajincev in Židov, Poljakov in Grkov. Vsi ti pripadniki narodnih manjšin žive v vsej Jugoslaviji, vendar ima največ narodnih manjšin Srbija. Tu živi poleg Srbov še 170.000 Hrvatov, največ Šiptarjev, skoro vsi Madžari, Nemci, Bolgari, Vlasi in Romuni. Razmeroma malo narodnih manjšin ima Hrvaška. Poleg 540.000 Srbov in okoli 50.000 drugih Jugoslovancev, žive v Hrvaški samo Italijani ter kakih 50.000 Madžarov. Najbolj homogena od vseh republik Jugoslavije pa je Slovenija, kjer odpade na narodne manjšine komaj 3 odst. prebivalstva. Poleg 10.000 Madžarov je v Sloveniji le dober tisoč Italijanov ter prav toliko Nemcev, dočim drugih narodnih manjšin v Sloveniji ni. Narodnostno najbolj pomešana je republika Bosna in Hercegovina, kjer živi poleg 1.136.000 Srbov, 788.000 neopredeljenih muslimanov, 614.000 Hrvatov ter še nekaj pripadnikov drugih narodnosti. V Makedoniji živi poleg Makedoncev skoro 200.000 Šiptarjev in nekaj Turkov. V Črni gori je razen Črnogorcev le nekaj Šiptarjev.

Mesia Jugoslavije

Predaprilska Jugoslavija je bila pretežno agrarna država in znano je, da je bila več kot polovica vsega prebivalstva zaposlena v kmetijstvu. Ko se danes Jugoslavija industrializira, nastajajo po vsej državi nove tovarne in industrijske obrti, v katere je prišlo mnogo prebivalstva po industrijskih središčih v mestih. Rezultati zadnjega popisa prebivalstva nam kažejo, da se je število prebivalstva po mestih izredno povečalo, da je danes v Jugoslaviji že 85 večjih mest, ki imajo več kakor 10 tisoč prebivalcev. V stari Jugosla-

viji je bilo mest s tolikim številom prebivalstva samo 70. Danes je od teh mest največ v Vojvodini in to 22, v Srbiji jih je 19, v Hrvaški 17, v Makedoniji 9, v Bosni 6, v Sloveniji prav tako 6, na Kosovem in Metohiji 5, ter v Črni gori 1. Sicer pa doživljajo vsa mesta velik razmah. Ob popisu prebivalstva leta 1948 je Beograd štel 388.246 prebivalcev, dočim jih je v letu 1931 štel le 267.000. Še bolj je narasel Zagreb, ki je s svojimi 290.417 prebivalci (nasproti 185 tisoč 581 v letu 1931), drugo mesto Jugoslavije, Ljubljana, kot tretje mesto v Jugoslaviji ima danes 120.944 prebivalcev. Če pomislimo, da je leta 1931 štela komaj 56.765 prebivalcev vidimo, da se slovenska prestolnica dobro razvija. Sorazmerno največji porast med vsemi mesti v državi pa je dosegel Kranj, ki je od prvotnih 4.191 prebivalcev narasel na današnjih 15.640, torej za 373 odstot. Razvoj mesta Kranja nam najlepše pokaže, kako velik pomen ima industrija za razvoj velikih mest. Drugo mesto v porastu zavzema Celje, ki se je povečalo za 290

odst., na tretjem mestu pa je rudarsko mesto Bor v Srbiji z 258 odst. porastkom. Pa tudi pri veliki večini ostalih mest znaša prirastek okoli 1000 odst., kar pomeni, da živi danes v mestih Jugoslavije mnogo več ljudi kakor pred vojno.

Med današnjimi večjimi mesti je omeniti še Subotico, ki ima 112.551 prebivalcev. Sarajevo z le malo manj prebivalci kot Ljubljana, Novi Sad z 77.127 in Reko z 72.120 prebivalci. Skopje pa ima danes 91.257 prebivalcev. Seveda so to podatki, ki so bili ugotovljeni pri popisu prebivalstva leta 1948. Od takrat do danes se je povečalo tudi prebivalstvo v mestih Jugoslavije, niso pa na razpolago tako točni podatki kot jih je mogoče ugotoviti le pri ljudskem štetju. Tako je bilo pred kratkim javljeno, da šteje Zagreb sedaj okoli 350 tisoč prebivalcev, Ljubljana pa že okoli 126.000. Ti podatki pa so netočni in šele prihodnje ljudsko štetje bo točno pokazalo, kako se z naraščajočo industrializacijo veča tudi število prebivalstva jugoslovanskih mest.

Svetovni lesni trg

Cene lesa na zunanjih trgih občutno naraščajo. Severna Amerika sprejema samo naročila proti izročitvi maj—junij 1951. Severnoameriške cene so poskočile za 15 odstotkov, yštevsji povišek brodarin.

Tudi v Jugoslaviji gredo cene navzgor. Poskočile so najvišje do 15 odstot. Jugoslovanska lesna industrija ne sprejema novih obvez.

Položaj na švedskem trgu se je zmedel zaradi sklepa švedske vlade, da od 1. januarja 1951 uvede carino na izvoz lesa. Švedski izvozniki sprejemajo samo naročila proti izročitvi maj—junij in nočejo določiti cene vnaprej. Švedske žage so ostale popolnoma brez lesa. Trgovci plačujejo kmetom vsako ceno, samo da jim ti pripeljejo hlode. Tako so cene hlosov poskočile za okoli 50 odstotkov.

Carino na izvoz lesa, celuloze in papirja je uvedla švedska vlada počenši s 1. januarjem 1951. Vlada namerava s tem ukrepom pobijati inflacijo. Švedska lesna industrija je v zadnjem času prejela velika naročila lesa, celuloze in papirja. Tako je prišlo v obtok mnogo novega denarja. Švedska vlada se boji, da bi ta pojav vplival na vrednost denarja in izzval inflacijo na notranjem trgu.

Leta 1950 na Dunaju več oseb umrlo, kot se jih je rodilo

V preteklem letu je na Dunaju več ljudi umrlo, kot se jih je rodilo. Samo v prvih devetih mesecih je na Dunaju 8266 smrtnih primerov več, kakor rojstev. Številčna razlika med umrljivostjo in rojstvi od leta 1947 izkazuje, da je v letu 1950 umrljivost za eno tretjino narastla, medtem pa se je umrljivost dojenčkov zmanjšala. Na Dunaju je v preteklem letu prišlo 14.000 otrok na svet, med temi 14 odstotkov „nezakonskih“, kar pomeni, da je vsak sedmi Dunajčan nezakonski otrok. Od začetka januarja 1950 do novembra je bilo na Dunaju sklenjenih 14.341 zakonov. V primeri s sklenjenimi zakoni 115 na 1000 oseb v letu 1947 se je v letu 1950 znižalo število na 91 zakonov na 1000 oseb.

Slovenska kulturna kronika

Vojni roman slovenskega naroda „Dobrodo“, ki ga je napisal pisatelj Prežihov Voranc, je izšel v novi izdaji.

Založba Mladinske knjige v Ljubljani je ob koncu leta podelila vsakoletno Levstikovo nagrado za izvorna leposlovna, poljudna znanstvena dela in ilustracije. Nagrade so po 30.000 din, 20.000 din in 10 tisoč dinarjev. Ista založba je razpisala tudi nagradni natečaj za izvorne lutkovne igre.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti pripravlja izdajo doslej še neobjavljenih del skladatelja Jakoba Petelina—Callusa. Izšla bo tudi poljudna publikacija o skladateljevem življenju in delu.

Zlat zaklad je našel

Nek cestni delavec je na trgu Place Viette v Fontenayu le Comtu pri prekopavanju naletel na lonc iz kamna, v katerem so je nahajalo 19 zlatnikov in 190 komadov srebrnega drobiža. Zlatniki, ki tehtajo 79 gramov, izvirajo iz dobe kraljev Franca I., Ludovika XII., Ferdinanda V., Karla IX. in Johana V. Dornnevažo, da so novce zakopali v sredi 16. stoletja, ko so pričeli graditi Place Viette.

Tržno poročilo

V četrtek, 25. januarja 1951 so na celovškem trgu prodajali po naslednjih cenah: Krompir kg 0,70 šil., rdeča pesa kg 1,20 do 1,50 šil., korenje kg 2.— šil., kolerabe kg 1,20 šil., zelena (Sellerie) kg 2,60 do 3.— šil., belo zelje kg 1,40 do 1,50 šil., kitajsko ohrovt kg 2,40 šil., por (luk) kg 2,40 šil., kisljo zelje kg 2,40 šil., kislja repa kg 1,60 šil., jabolka III. vrste kg 0,90 šil., jabolka II. vrste 1,60 do 1,80 šil., jabolka I. vrste kg 2.— šil., fižol kg 3.— šil., mešanica zrnja za kokoši kg 2,20 šil., ajdova moka kg 3.— šil., koruzna moka kg 2,50 šil., majželni komad 1,50 šil., jajca komad 1,20 do 1,30 šil., navadne metle iz Gur komad 3,50 šil.

Nova avtobusna postaja

Poštna direkcija namerava še letos zgraditi na zemljišču na ogalu Gabelsbergerstrasse in Fromillerstrasse novo avtobusno postajo in jo izročiti prometni.

7 1/2 %

NEODROL GELBÖL

Zur Winter-Spritzung

4 %

ARBODRIN

Zur Winter-Spritzung

CHEMOPLANT

d. z. o. j.

CELOVEC, VÖLKERMARKEPLATZ 8

KINO-PREDSTAVE

ŠT. JAKOB V ROŽU

v soboto 27. in v nedeljo 28. januarja:

„San Antonio“

Predstave v sobotah ob 19.30 uri, v nedeljah in praznikih ob 15. in 19.30 uri.

VRBA

v soboto 27. in v nedeljo 28. januarja:

„Silberkönig“

v sredo 31. januarja in v četrtek 1. februarja:

„Tarzan und die Amazonen“

Predstave v četrkih, petkih in sobotah ob 20. uri, v sredo ob 17. in 20. uri, v nedeljah in praznikih ob 14.45, 17. in 20. uri.

RAZPIS

Služba občinskega tajnika v občini Libelče

V občini Libelče, okraj Velikovec, je razpisana služba občinskega tajnika. Kot prosilci pridejo v poštev avstrijski državljani, ki imajo potrebno strokovno znanje in sposobnost, znanje slovenskega in nemškega jezika, so zanesljivi, telesno in duševno zdravi in odgovarjajo posebnim zakonskim predpisom. Namestitev je vezana na enoletno poskusno dobo. Po uspešni poskusni dobi sledi namestitev po zakonu o pogodbenih nameščenih.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje, lastnoročno spisane in opremljene z življenjepisom, šolskim in spričevali o praksi, politično vprašalno polo, policijsko varnostno in zdravniško spričevalo najpozneje do 11. februarja 1951 pri občinskem uradu Libelče, pošta Labud (Leifling, Post Lavamünd).

„Novi“ in „pravi“ čas

Prezidij Zvezne trgovske zbornice na Dunaju se je pred nedavnim izjavil za uvedbo poletnega časa, kakoršnega je pri nas uvedel med vojno nacizem s tem, da je v poletnih mesecih pomaknil uro za 60 minut naprej. Kmetje ta namen odklanjajo z utemeljitvijo, da bi to povzročilo v kmetkem delu težkoče in oviralo opravila, ki so vezana na določen čas.

Štetje kmetijske proizvodnje

Kmetijsko ministrstvo se bavi z osnutkom odredbe, po kateri naj bi se 20. maja vršilo štetje kmetijskih in gozdnih površin po vrsti kulture in sadežev ter štetja površin, ki kmetijsko niso izkoriščane. Poleg tega pa naj bi bilo štetje živine 3. marca, 3. junija, 3. septembra in kakor že dosedaj 3. decembra.

SLOVENSKA KMEČKA ZVEZA NAZANJAJA

Gospodinjstvo-kuharski tečaj na Apačah vabi na svojo

zaključno prireditve,

ki bo v nedeljo, dne 4. februarja 1951 v župnišču.

Spored:

1. Po sveti maši: Otvoritev razstave gospodinjstvo-kuharskih izdelkov.
2. Ob 14. uri — Kulturna prireditve: igra „Zupanova Micka“, šalji prizori in sodelovanje tamburišev iz Galicije.
3. Ob 18. uri — Zaključek.

K mnogoštevilni udeležbi vabimo!

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec, Gasometergasse 10. Telefon 1624/4. Za vsebino odgovarja: Rado Janožič. Tiska: Kärntner Druck- und Verlagsgesellschaft m. b. H. Klagenfurt — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt, 2, Postschloßbach 17.